

Parlamentul
Republicii Moldova

LEG-08 | nr. 321
03 septembrie 2021

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind organismele modificate genetic

(nr. 170 din 09.08.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către de către un grup de deputați în Parlament, în temeiul prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 alin. (1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Proiectul de lege face parte din categoria legilor organice și domeniul dat ține de competența Parlamentului, fiind în concordanță cu prevederile art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

3. Potrivit Notei informative, proiectul de lege stabilește reglementările generale privind restricționarea activităților cu organisme modificate genetic, ca produse în sine sau componente a altor produse, ținându-se cont de riscurile pentru sănătatea umană și animală.

4. Scopul proiectului de lege este asigurarea cadrului legislativ și instituțional necesar restricționării activităților cu organisme modificate genetic, cu respectarea principiului precauției și principiului etic, pentru

protejarea sănătății umane și a mediului, luând în considerare impactul acestora asupra sănătății și intereselor social-economice ale populației și țării.

5. Relevăm că, potrivit dispozițiilor consemnate în Directiva (UE) 2015/412, Parlamentul European, permite statelor membre să restricționeze sau să interzică deplin cultivarea recoltelor care conțin organisme modificate genetic (OMG) pe teritoriul lor, chiar dacă acest lucru este permis la nivel european.

Totodată, potrivit practicii altor state cum ar fi: Franța, Italia, Polonia, Olanda, Germania, Austria și Bulgaria, cultivarea recoltelor care conțin organisme modificate genetic este interzisă.

6. Potrivit prevederilor art. 4 și art. 13 din Legea privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235/2006, considerăm oportună efectuarea și prezentarea analizei impactului de reglementare. Este importantă analiza/consultanța științifică pe toate problemele cu impact direct sau indirect asupra siguranței alimentare.

Este de menționat că, conform art. 36 din Legea nr. 100/2017, expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru cele ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome, care au fost elaborate în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

De asemenea, menționăm că, Nota informativă la proiectul de lege nu corespunde exigențelor art. 34 din Legea nr. 100/2017, care prevăd că, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, juridice sau a altei expertize prevăzută de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. Astfel, relevăm că, Nota informativă la proiect trebuie să fie însoțită de o fundamentare economico-financiară, condiție obligatorie specificată la art. 30 lit. f) din Legea nr. 100/2017, cu atât mai mult că Ministerul Sănătății,

informează că în prezent Agenția Națională pentru Sănătate Publică nu dispune de date științific argumentate referitoare la impactul organismelor modificate genetic asupra sănătății umane care reglementează restricții privind organismele modificate genetic.

Totodată menționăm, că proiectul de lege, nu corespunde cerințelor stabilite în Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259/2004, conform căruia statul promovează cercetarea și inovarea care sporesc competitivitatea produselor, tehnologiilor, proceselor conform art.47 alin. (2). Prin urmare, proiectul de lege prevede abrogarea Legii nr. 755/2001 privind securitatea biologică, astfel, vor fi sistate cercetările științifice în domeniul biotehnologiei din cauza lipsei normelor juridice de reglementare a notificării, autorizării, testării și utilizării în scopuri științifice a organismelor modificate genetic.

Prevederile propuse, de asemenea, vin în contradicție cu cadrul normativ actual, reprezentat de Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149/2000 și altele, care nu interzic importul și comercializarea produselor și mărfurilor fabricate din organisme modificate genetic.

Interzicerea propusă în proiect va avea impact negativ asupra sectorului zootehnic și a industriei de procesare a produselor alimentare de origine animală și vegetală.

Prin urmare, se impune o evaluare a prejudiciului provocat economiei naționale prin interzicerea totală a importului, exportului și plasării sub orice destinație vamală a organismelor modificate genetic și/sau a produselor din organisme modificate genetic, dat fiind faptul că Republica Moldova, ca și țările Europene, nu poate asigura necesarul de furaj proteic pentru sectorul zootehnic și autorizează importul șrotului obținut din liniile de soia modificate genetic, care sunt acceptate pentru utilizare ca produse alimentare, ingrediente alimentare și hrană pentru animale prin deciziile

Uniunii Europene și pentru care există evaluarea riscurilor efectuată de Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor (EFSA).

7. Potrivit prevederilor art. 1 din proiect „obiectul de reglementare”, proiectul de lege reglementează activitățile cu organisme modificate genetic, ca produse în sine sau componente ale altor produse, ținându-se cont de riscurile pentru sănătate umană și animală. Conform art. 2 „Scopul legii”, este asigurarea cadrului legislativ și instituțional necesar restricționării activităților cu organisme modificate genetic, cu respectarea principiului precauției și principiului etic, pentru protejarea sănătății umane și a mediului, luând în considerare impactul acestora asupra sănătății și intereselor social-economice ale populației și țării.

8. Conform art. 46 alin. (2) din Legea 100/2017, dispozițiile de conținut stabilesc reguli, drepturi și obligații, precum și modul de realizare a acestora, consecințele juridice ale nerespectării regulilor, drepturilor și obligațiilor, în timp ce proiectul de lege prezentat conține doar 8 articole, inclusiv două din acestea (art.5 și 6) stabilesc norme juridice.

Pornind de la obiectul de reglementare și scopul legii, constatăm că dispozițiile de conținut ale proiectului nu corespund obiectului de reglementare, precum și cerințelor unui act normativ. Proiectul de lege prevede norme generale privind interzicerea pe teritoriul Republicii Moldova a diseminării deliberate în mediul natural (ecosisteme, forestiere, acvatic, palustre și de stepă, precum și agricole) a organismelor modificate genetic; introducerea pe piață și utilizarea unui organism modificat genetic, propriu-zis sau a unui produs din organisme genetic modificate; precum și importul, exportul și plasarea sub orice destinație vamală a organismelor modificate genetic sau a produselor din organisme modificate genetic.

Astfel, proiectul de lege nu prevede un mecanism clar și funcțional a autorităților responsabile de control și implementarea prevederilor legale.

9. Proiectul de lege conține și deficiențe de tehnică legislativă, din care motiv necesită a fi revizuit pentru ajustarea lui prevederilor Legii nr. 100/2017.

În scopul respectării uzanțelor de tehnică legislativă la art. 1 sintagma „legislative și” se va exclude.

La art. 4 sunt definite un șir de noțiuni care nu se regăsesc în proiectul de lege, prin urmare specificarea acestora este inutilă.

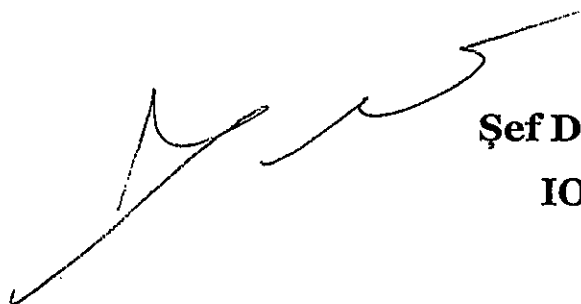
10. Cu titlu informativ, aducem la cunoștință că în procedură legislativă s-a aflat proiectul de lege nr. 307 din 06.07.2016 privind organismele modificate genetic, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, elaborat în conformitate cu Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2015-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 680 din 30.09.2015, pct. 7.5. Capitolul XVI Protecția mediului.

Proiectul de lege avea drept scop armonizarea legislației naționale cu cea comunitară prin transpunerea parțială a Directivei nr. 2001/18/CE privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei nr. 90/220/CEE a Consiliului.

Proiectul a fost declarat nul, în luna iulie 2018, conform art.47 alin. (14) din Regulamentul Parlamentului.

De asemenea, reținem că în Parlament este înregistrat proiectul de lege nr. 259 din 16.07.2018, care vizează intervenții legislative asupra aceluiași obiect de reglementare.

În concluzie este de menționat că, proiectul urmează a fi revizuit, ținând cont de obiecțiile și propunerile expuse în prezentul aviz.

**Șef Direcție Generală
ION CREANGĂ**

Ex. E. Crețu

Tel. 820-588